

O‘ZBEKISTONDA DAVLAT GRANTI HAR YILI YUQORI
BAHOLARGA ERISHGAN
TALABALAR ORASIDA QAYTA TAQSIMLANADI

Madrimova Guli Sanjarbekovna
UrDPI Milliy g‘oya ma’naviyat asoslari
va huquq ta’limi yo‘nalishi 1-bosqich
talabasi . +998-88-603-03-02
gulimadrimova36@gmail.com

Ilmiy rahbar: DJumaniyozova Maryamjon

Annotatsiya:

Ushbu maqolada Oliy ta’lim tizimidagi yangiliklar, OTMga kirish imtihonlariga kiritilgan o‘zgartishlar, Oliy ta’lim talablari olgan baholariga qarab grant va kontraktda o‘qishi to‘g‘risidagi qarorlar, bu qarordan so‘ng Oliy ta’limda talaba va o‘qituvchilar o‘rtasida korrupsiya holatlari, tanish bilishchilik kuzatilishi mumkinmi? Aynan shu masalalar tahlil qilinadi.

Аннотация:

В данной статье – новости в системе высшего образования, изменения внесенные во вступительные экзамены ОТМ, решения о грантах и контрактом обучении в зависимости от полученных оценок по требованиям высшего образования, после этого решения случаи коррупции между студентами и преподавателями вузов. Образование можно наблюдать, знакомства? Эти вопросы анализируются.

Kalit so‘z: Oliy ta’lim tizimi, davlat granti, qarorlar, yangiliklar, muammo, yechim, korrupsiya.

Ключевые слова: Высшего образование, государственный грант, решения, новости, проблема, коррупция.

“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”

August 8. July 2024

Jahonning yetakchi mamlakatlarida ta'lim tizimini rivojlantirish, takomillashtirish asosiy vazifalardan biri hisoblanadi. Chunki mamlakatlarning kelgusi ravnaqi, aynan shu sohada qo'lga kiritilgan yutuqlar bilan chambarchas bog'liqdir. Shuning uchun ham muhtaram Prezidentimiz universitetlarda ta'lim berish faoliyatini yanada takomillashtirmoqda. Yoshlarimiz sog'lom hamda go'zal hayot kechirishi, egallagan kasbi bo'yicha doimiy ish o'rniga ega bo'lishi, mas'uliyatni his qilishi, qisqa qilib aytganda komillikka erishishi uchun harakat qilib, bu jarayonda ta'lim olishni asosiy shart sifatida ko'rmoqdalar. “ Hammamizga ayonki, taraqqiyotning tamal toshi ham, mamlakatni qudratli, millatni buyuk qiladigan kuch ham bu – ilm-fan, ta'lim va tarbiyadir. Ertangi kunimiz, Vatanimizning yorug' istiqboli, birinchi navbatda, ta'lim tizimi va farzandlarimizga berayotgan tarbiyamiz bilan chambarchas bog'liq”,- deydi muhtaram Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev.

Zamonaviy hayotni bugungi kunda ilm-ma'rifat va ta'limning taraqqiyotsiz tasavvur etib bo'lmaydi. Mamlakatimizda Oliy ta'lim tizimiga o'zgartirish va yangiliklar kiritilmoqda. Xususan, 2024-yil 6-may kuni Prezident huzurida Oliy ta'lim yo'nalishlarini optimallashtirish, qabul va malaka tizimini takomillashtirish bo'yicha takliflar muhokama qilindi. Prezident qaroriga ko'ra 2024/2025-o'quv yilidan boshlab:

- Oliy ta'lim muassasalariga kirish imtihonlarini topshirish “avval test,so'ng tanlov” tamoyili asosida tashkil etiladi hamda abituriyentlarga test sinovi natijasida to'lagan balidan kelib chiqib, Oliy ta'lim muassasasi, ta'lim yo'nalishi va shaklini tanlash imkoniyati yaratiladi.
- Umumta'lim fanlari bo'yicha xalqaro imtihon natijalari bo'yicha sertifikatlar davlat oliy ta'lim muassasalariga qabul qilishda inobatga olinadi. Bunda tan olingan xalqaro sertifikatlar ro'yxati Oliy ta'lim,fan va innovatsiyalar vazirligi qarori bilan tasdiqlanadi.

Oliy ta'lim,fan va innovatsiyalar vazirligi, Iqtisodiyot va moliya vazirligi hamda “Ta'lim sohasidagi loyihalar markazi” loyiha ofisining 2024/2025-o'quv yilidan boshlab oliy ta'lim tashkilotlari talabalariga davlat grantini ijtimoiy rag'batlantiruvchi grant va ta'lim granti shaklida ajratish to'g'risidagi taklifi ma'qullandi. Belgilanishicha:

1. Ijtimoiy rag'batlantiruvchi grant qonunchilikda belgilangan imtiyoz bo'yicha davlat granti asosida va maqsadli qabul doirasida talabalikka qabul qilingan talabalarga shuningdek, tarmoq va sohalarning, davlat organlari va tashkilotlarining grantlari sohiblari uchun ajraladi.

“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”

August 8. July 2024

2. Ta'lim granti davlat buyurtmasi parametrlari doirasida oliy ta'lim tashkilotlariga qabul qilingan talabalarga ajratiladi.

3. 2024/2025-o'quv yilidan boshlab bakalavriat va magistraturaga qabul qilingan talabalarga ta'lim granti bir o'qiv yili uchun ajratiladi.

Bunda:

- Ta'lim granti birinchi kursda olib ta'lim tashkilotlariga ajratilgan davlat buyurtmasi kvotasiga muvofiq kirish imtihonlarida yuqori ball to'plagan talabalarga ajratiladi

- Ta'lim granti ikkinchi va undan keyingi kurslarda yuqori akademik reyting ko'rsatgichlariga erishgan va ijtimoiy faol talabalar orasida oliy ta'lim tashkilotlari tmonidan tabaqalashtirilgan tartibda qayta taqsimlanadi.

- Ta'lim granti tabaqalashtirilgan tartibda moliyalashtiriladi va stipendiya faqat to'liq ta'lim grantini yutgan talabalarga to'lanadi.

- Ijtimoiy- rag'batlantiruvchi grant sohibi bo'lgan talabalarga davlat granti ularning o'qish davri uchun to'liq hajmda taqdim etiladi.

- Ta'lim granti asosida tahsil olgan talabalarning o'qishni tamomlaganidan so'ng kamida 3yil ishlab berish majburiyati bekor qilinadi.

“Ta'lim granti 2024-yildan boshlab bir yilga beriladi. Bu grantda o'qiyotgan boladan o'qishning ikkinchi yilida olib qo'yiladi,degani emas.. Balki o'qishning ikkinchi yilida u olgan grantini himoya qilishi kerak bo'ladi. Ya'ni qattiq o'qishi lozim. Agar baholari pasayib ketsa,uning granti yaxshi o'qiyotgan yoshlarga beriladi. Bu ham grantda, ham kontraktida o'qiyotgan yoshlarga yaxshi o'qishi uchun motivatsiya boladi”,-deydi Qo'ng'iro'tboy Sharipov.

Ta'lim granti talabalarning olgan baholariga qarab har yili taqsimlanishi talaba va o'qituvchilar o'ryasida korrupsiya holatlari, tanish-bilishchilik kuchayishiga zamin yaratmaydimi?

Yo'q. Aksincha, bu o'qituvchilarda o'z ish faoliyatida adolatni, katta mas'uliyatni talab qiladi. Bundan tashqari bugungi ilmli,bilimga chanqoq, o'z haq-huquqlarini yaxshi bilgan yoshlarimiz bunga aslo yo'l qo'yishmaydi. Ushbu qaror va takliflarning ma'qullanishi ta'lim tizimini takomillashtirishga, talabalar o'rtasida sog'lom raqobatni shakllantirishga, ularni ilm olishga, izlanishga, o'z ustida ishlashga, mas'uliyatni his qilishiga yordam beradi .

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. <https://daryo.uz/2024/05/25/ozbekiston-talabalarga-ta'lim-granti-bir-o'quv-yili-uchun-ajratiladi>.
2. <https://daryo.uz/2024/05/09/raqobatli-grant-o'qishga-qabuldagi-o'zgarishlar-oliy-talimdagi-asosiy-yangiliklar-aytili>.
3. <https://Uzreport.news/society/O'zbekiston-2024-2025-o'quv-yilidan-nimalar-o'zgaradi>.

**Research Science and
Innovation House**